

WE ZIJN HIER NIET OM VRIENDEN TE MAKEN

en ik verlang nog steeds naar slachtofferschap. Het lukt me alleen niet meer om het uit de pijn van een ander te halen.

Dat betekent dat ik ben aangewezen op mijn eigen schamele en vooral doodnormale leven. Een leven dat alleen nog maar lijkt te bestaan uit het verplaatsen van spullen van de ene naar de andere plek. Herken je dat? Ik vierde mijn dertigste verjaardag, kocht versiering en wat eten. Gasten namen een cadeautje mee. Ik zette na afloop het vuilnis buiten.

Wat is de uitkomst van de som als slechts een van de twee overgebleven componenten de waarden kent?

I.

Sacha en Fees

Sacha kreeg in één schooljaar vier keer luizen en daarmee was ze verantwoordelijk voor de langst aanhoudende luizenplaag die de school ooit gekend had. Erop terugkijkend vind ik het geen sléchte aanleiding om iemand te pesten.

Daarnaast nam ze een keer een dode duif mee de klas in en kneep ze het lijkje plat onder het toezien van alle kinderen. Ze deed dat niet om problemen uit te lokken en ook niet omdat ze gestoord was. Enkele dagen eerder hadden we de duif gevonden – gewond maar nog levend – en hem tot huisdier omgedoopt. We bewaarden hem onder een heg vlak bij school, waar ik vol enthousiasme een nest voor hem gebouwd had, omdat ik ervan overtuigd was dat we de duif konden delen als geheim huisdier. Alleen stierf de duif toch eerder dan we hadden verwacht. Waarschijnlijk zat hij vol met allerlei kankers. Daarom had hij vast zo kalm geleken, en weinig tegengestribbeld toen ik hem oppakte.

Sacha had de duif die ochtend dood onder de heg gevonden

en ze was er kapot van. Met het bloed nog aan haar vingers moest ze door haar ouders worden opgehaald. Het stoffelijk overschot werd van school verwijderd en we mochten hem niet begraven.

Al met al hielden we er, logischerwijs, weinig vrienden aan over.

Ik heet Felicitas. Een heel rare naam, wie heet er nou zo?

Het betekent geluk, zei mijn moeder eens. Ze voegde eraan toe dat ik ook veel geluk had, omdat mij nooit iets slechts overkwam. Daarin had ze toen gelijk: ik was nooit ziek, deed het altijd goed op school en had al mijn opa's en oma's nog, al had ik liever een hond gehad.

Mijn ouders noemden me Fee en Sacha noemde me Fees, omdat ze vond dat ik onvoldoende op een fee leek, en er viel weinig tegen die logica in te brengen, aangezien ik meer op een vuilblonde veldmuis leek dan op een sprookjesfiguur. Soms, op zeldzaam zachte momenten, noemde mijn moeder me Feessie. Bijvoorbeeld wanneer ik de deur uit ging voor school, rond het tijdstip waarop ze zowel naar tandpasta als naar koffie rook.

Sacha rook naar warme huid en vet haar. Haar ogen waren vaalblauw en keken altijd een beetje moe. Haar ronde gezicht was bezaaid met sproeten en een dun laagje donzige

haartjes die je alleen kon zien als de zon erop scheen. Door haar zwarte haren en rode lippen – doordat ze er veel op beet – leek ze nog bleker dan ze al was. In mijn ogen, en die van niemand anders, was ze een soort Sneeuwvitje.

Het stoorde me wanneer ons werd gevraagd of we soms zusjes waren, zoals door de winkelier in de lokale drogist waar we snoepjes kochten (en stalen). We leken niet op elkaar en toch begonnen mensen er vaak over.

Misschien zijn het de hangende mondhoeken, dacht ik eens toen ik thuis voor de spiegel stond. Die hadden we tenminste allebei. Maar toen ik Sacha de volgende dag op school zag, concludeerde ik dat haar mondhoeken haar een droevige uitdrukking gaven, en de mijne mij een afkeurende. Pas later bedacht ik dat de vraag misschien gesteld werd om ons te plagen. Dat beviel me al helemaal niets, al begreep ik niet zo goed waarom.

Toen ik mijn moeder eens vroeg of ik bij Sacha mocht wonen, vond ze dat niet leuk. Het gaf haar blijkbaar het gevoel dat ze tekortschoot.

Ik probeerde haar nog uit te leggen dat het me gewoon efficiënter leek: we spendeerden al elke minuut van de dag samen en Sacha's huis was net iets dichterbij school. Wat ik niet tegen mijn moeder zei, was dat ik liever mijn tijd doorbracht in Sacha's rare, warme huis dan in onze koude twee-onder-een-kapwoning waar alles wit was, zelfs de bank. Daar mocht ik niet eens op zitten, terwijl dit toch het enige is waar een bank voor bedoeld is.

Hierna begon mijn moeder met het strooien van broodkruimels. Soms in de vorm van een veelbetekenende blik met opgetrokken wenkbrauwen, soms met woorden die ik

toen nog niet goed begreep, soms door iets te zeggen wat ze volgens haar eigen regels éígenlijk niet mocht zeggen. Misschien dacht ze dat het aankondigen van haar eigen stomme handeling die handeling minder stom maakte.

In juni 2001 werd ik tien. De maand waarin ik geboren ben is altijd al mijn beste kenmerk geweest. Ik weet niet precies waarom, maar juni klinkt me als een goed moment om geboren te worden. Wel vonden er die maand diverse aanslagen en moorden plaats, zoals die op de koninklijke familie van Nepal. Dat had ik op tv gezien.

Er kwamen opa's en oma's en tantes en ooms en neefjes en nichtjes langs om samen blokjes kaas en plakjes worst te eten. Daarna volgde een slagroomtaart van de bakker, met koude stukjes slappe mandarijn. Voor wie geen slagroomtaart lustte was er een appeltaart met slagroom. Tussendoor frisdrank, voor de volwassenen thee en koffie. Een krat bier en verschillende flessen wijn stonden klaar in de schuur, voor als de middag daartoe zou leiden. Toastjes met kruidenkaas. Een goedkope brie.

De deur naar de achtertuin stond open zodat de warme lucht naar binnen kon waaien. Buren die ik niet goed kende

liepen naar binnen voor felicitaties. Ik kreeg vieze zoenen en een LEGO-boerderijset, waar een van mijn ooms op ging staan, waardoor deze direct kapot was.

Alsof dat niet erg genoeg was, want dat was het wel, vroeg een tante of ik al een vriendje had terwijl iedereen het kon horen. Ik hield niet van die vraag en werd direct rood. Ook daar hield ik niet van. Het schijnt te betekenen dat je iets te verbergen hebt. Dat zei mijn tante toen ook.

Ik mag het waarschijnlijk eigenlijk niet zeggen, zei mijn moeder, maar volgens mij heeft ze een klein oogje op de buurjongen. In verband met mijn verjaardag vond ik het deze keer extra vervelend.

De buurjongen is gewoon mijn vriend, reageerde ik met mijn normaalste stem, maar mijn tante bracht daartegen in dat jongens nooit gewoon vrienden willen zijn met meisjes. Een oom voegde hieraan toe dat hij het wel begreep, die buurjongen, ik was dan ook een stuk. Hij stootte mij aan en knip-oogde, alsof er sprake was van een onderonsje dat we beiden even leuk vonden. Hierna gingen we barbecueën. Dit regelde mijn vader, want hij heeft twee taken in huis: de ene is de kerstboom optuigen en de andere is barbecueën.

Overigens had ik geen oogje op de buurjongen. Soms gingen we samen voetballen of in een rubberboot tussen de weilanden varen, maar ik zou niet meer weten hoe hij heet of hoe zijn gezicht eruitzag. Hij woont nog steeds in het dorp, zei mijn moeder laatst, en heeft nu zelf kinderen.